

Kapunyitás.

Nyári szünetét befejezván, a képviselőház újra elkezdte tanácskozásait, hogy a megkezdett munkát ismét fokozott erővel folytathassa. Tanácskozását azzal kezdte meg, hogy tudomásul vette a miniszterelnök bejelentését, amelylyel a jövő évi állami költségvetést terjesztette a Ház elé. A költségvetésből bennünket leginkább érdeklő rész az, amely a földművelésügyi tárca költségvetését tárgyalja. Földművelésügyi miniszterünk politikája a költségvetésben is erősen kifejezésre jut, amennyiben a kisemberek jólétének előremozdítása érdekében tetemes több kiadás vétetett föl a földművelésügyi költségvetésbe.

A hegyvidéki akció, amelynek célja az ország mostohább viszonyai közt élő hegyvidéki lakosság segélyezése és támogatása, a költségvetésben 200,000 korona többletet kívánt, amelyet a Ház bizonyára készséggel fog megszavazni, tekintve azt az üdvös eredményt, amelyet a hegyvidéki akció már eddig is kifejtett. Hasonló célt szolgál, csak más formában a telepítési akció. Az állam a földművelésügyi miniszterium révén évről-évre nagyobb súlyt fektet arra, hogy az állami telepítésekkel mintaszerű telepésközségeket létesítsen. Nagy jelentőséget tulajdonít ez akciónak az a körülmény, hogy a telepés községek színmagyar lakóival éppen azokon a vidékeken létesítetnek, amelyekben a nemzetiségi mozgalmak talán a legészrevehetőbben nyilatkoznak meg és így a telepés községek kettős célt szolgálnak, a magyarság megerősítését veszélyeztetett helyeken és a kiszegzők támogatását. Telepítési célokra tíz millió korona vétetett fel a költségvetésbe.

Harmadik olyan tétel, amely nagyobb számú kiadást követel, a munkásházak építésének elősegítésére szánt összeg. Habár talán soknak is tűnik fel, hogy a múlt évi ezen célt szolgáló kiadást 200,000 koronával haladja túl, lényegileg mégsem vehető fel soknak, mivel ez beruházás és így tulajdonképpen a nemzet közvagyonának is részét képezi; ezenkívül pedig az állam ezen beruházásával fontos szociálpolitikai hivatást is teljesít, megkönnyítvén az erre szoruló kisebb existenciák megélhetését. A költségvetés bejelentésével megtörtént a kapunyitás, a melylyel a képviselőház új ülészetét megkezdte és remélhető, hogy fokozott munkássággal fogja folytatni a szünet által megszakított működését.

Dessewffy Aurél gróf lemondása.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke, Dessewffy Aurél gróf, aki egyúttal a főrendiháznak is elnöke, az egyesületnél két évtized óta viselt elnöki állásáról lemondott azért, mert összeférhetetlenséget látott fennforogni abban, hogy mind a két állást betölti.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai megdöbbenéssel fogadták a gazdatársadalom tevékeny és ügybuzgó elnökének állásától való visszalépését és elhatározták a héten tartott választmányi ülésükön, hogy Dessewffy grófot újból felkérjék, hogy az Országos Gazdasági Egyesület elnöki tisztét továbbra is betöltse. A választmányi ülésen Széll Kálmán volt kormányelnök és az egyesületnek egyik legrégebbi tagja annak a véleményének adott kifejezést, hogy Dessewffy gróf főrendiházi elnöknek az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnél viselt elnöki állása nem összeférhetetlen a főrendiházi elnökséggel, mert Lónyay Menyhért minisztersége ideje óta számos miniszter egyúttal az OMGE. elnöke és alelnöke volt. Zselénski Róbert gróf alelnök ugyanekkor a közgyűlés rendelkezésére bocsájtotta állását. Ugy halljuk, hogy az Országos Gazdasági Egyesület legközelebbi közgyűlésén Dessewffy grófot újból egyhangulag fogják elnökké megválasztani.

A bolgár fejedelmi pár Budapesten.

Budapesten időző koronás királyunknak az agg Ferenc Józsefnek fejedelmi vendégei voltak ezen a héten. Ferdinánd bolgár fejedeleme és a felesége: Eleonóra fejedelemasszony érkeztek szerdán Budapestre, hogy Ő felségét hatvanéves császári jubileuma alkalmából üdvözöljék. A fejedelmi párt megérkezésekor a király nevében József királyi herceg és Augustza főhercegnő fogadták. A fejedelmi vendégek a pályaudvarról egyenesen a várba hajtottak, hol udvari díszbéd volt a tiszteletükre.

Az ebédnél Ő felsége a király üdvözölte a fejedelmi párt s örömet fejezte ki afölött, hogy a magyar-osztrák monarchia és Bulgária között szívélyes jó viszony van. A beszédre Ferdinánd bolgár fejedeleme meghatottan válaszolt.

A magyar főváros ünnepi díszet öltött; a palotákon a magyar nemzeti és bolgár nemzeti zászlókat tűzték ki. A bolgár fejedelmi család két napot tölt a magyar fővárosban.

A patriarka-választás.

Említést tettünk arról, hogy Ő felsége a király megemmisítette a karlócai szerb egyházkongresszus azon határozatát, hogy Zmejanovics verseci püspököt választotta meg a karlócai pátriarkai székre. Királyi kéziratral újra összehivatott a szerb egyházi zsinat s több mint egy heti tanácskozás után a különböző egyházi pártok megegyeztek abban, hogy Bogdanovics Lucián budai szerb püspököt fogják patriarkának megválasztani. A

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisíthatatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. Amelyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak útbaigazításért a „HANGYA”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, IX., Boráros-tér 1. (Saját házában.)

magyar kormány szintén hozzájárult Bogdanovics megválasztásához, Karlócáról a hét elején több küldöttség járt a kormány vezető embereinél, Wekerlénél és Kossuthnál, úgy hogy Bogdanovics Luciánnak a megválasztása a zsinat 39 szavazattal patriarkává meg is választotta. Bogdanovics megígérte, hogy jövedelmének 20 százalékát a lelkészek javadalmazására fordítja.

A Károlyi-szobor leleplezése.

Károlyi Sándor grófnak, a magyar gazdák két évvel ezelőtt elhunyt ősz vezérének szobrát emelt a magyar gazdatársadalom a szobrát a jövő hó 21-én fogják leleplezni a városligeti mezőgazdasági múzeumban. Az ország földművelésügyi minisztere, Darányi Ignác fogja az elhunyt gazdavezér érdemeit méltatni. Az egész hetet be fogják tölteni a különböző gazdagylések, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége, a Magyar Gazdaszövetség, a Hangya, az Országos Központi Hitelszövetkezet, mindannyia országos gyűléseket rendeznek a Károlyi-szoborleleplezés ideje alatt, úgyhogy az ünneplés méltó lesz a nagy gazdavezérnek, a kisemberek igazi atyjának emlékezetéhez. Az ország minden vidékéről ezrével fognak Budapestre jönni a magyar szövetkezők, akik megjelenésükkel fogják emelni a Károlyi-ünnepély fényét.

Károlyi Sándor gróf nemes törekvései nyomán kint a falvakban új élet indult; a kisemberek a szövetkezeti eszme zászlója alá szegődve tudatára jöttek immár annak, hogy a szövetkezésben milyen nagy erő rejlik s hogy szövetkezés útján boldogul a magyar földműves.

Akinek ideje és körülményei megengedik, helyesen teszi, hogyha a Károlyi-szoborleleplezés alkalmára Budapestre rándul. Károlynak egyik legsajátosabb alkotása a Hangya-szövetkezet, amely köré közel ezer falusi fogyasztási szövetkezet csatlakozik, a szoborleleplezés alkalmával tölti be fennállásának tizedik évfordulóját. Károlyi Sándor gróf előrehaladott életkora miatt nem érte meg az ő alkotásának ezt a nagy ünnepét, de lelke ott lesz a magyar szövetkezők körül, akik az ő tanításai nyomán boldogulnak s leteszik az ősz vezér emléke-

zetére emelt szobor lábaihoz az elismerés és hála köszorúinak özönét.

Az ázsiai kolera Magyarországon.

A legrémesebb betegségek egyike, az öldöklő fekete halál amely Muszkaországban ezrével szedi máris áldozatait, a mi hazánk határain is keresztül jutott, az orvosi tudomány minden óvintézkedése dacára. Mármaroszigetről jön a megdöbbentő hír, hogy a héten ott egy gyári munkásnál az orvosok megállapították, hogy halálát ázsiai kolera okozta. Nemcsak Mármaroszigeten, de az egész országban rémületet kelt az eset s a belügyminisztérium utasította a felvidéki hatóságokat, hogy tegyenek meg minden kellő óvintézkedést a járvány terjedésének megakadályozására.

Magyarországon kolerajárvány ezelőtt mintegy másfél évtizeddel szedte bőségesen az áldozatait. Tudjuk abból az időből, hogy éppen az ország közegészségügyének rendezetlen állapota volt az oka, hogy több emberélet esett áldozatul mint azt, a járvány felléptének szörványos volta indokolta volna.

A belügyi kormány most idejekorán teszi meg a kellő lépéseket a járvány tovaterjedésének megakadályozása végett, a héten az összes közigazgatási hatóságokhoz szigorú körrendeletet intézett, hogy a kellő egészségrendőri intézkedéseket megtegyék.

Oroszországi hírek szerint magában az orosz fővárosban Pétervárott az elmúlt héten ezernégyszázötvenhat koleraeset és négyszázharminckilenc haláleset fordult elő; Oroszország többi részében mintegy másfél ezer haláleset s az egész Oroszországban, több mintegy 10 ezer megbetegedés és több mint 5 ezer haláleset fordult elő.

Mi hír a külföldön?

A törökországi események.

Az új érának a vasutasok sztrájkján kívül még Kis-Azsiával van sok baja. Egyes hírek szerint, amelyek bizonyára túlzottak különben, a kormányzás az egész vonalon fönnakadt volna Anatoliában. Egyes helyeken az új tisztviselőket is visszautasítják. — Konstantinápolyi jelentések szerint egyes mecsetekeken és minisztériumokon falragaszok voltak, amelyek a seik-ül-izlamot fölszólítják, hogy három nap alatt mondjon le, mert különben megölik. A török lapok nagy fölháborodással követelik, hogy kutassák ki a falragaszok szerzőit és terjesztőit.

AJÁNLJUK nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesbitett

magyar fogatos szőlőpermetezőinket,

melyekkel **nagy munkaerő és anyagmegtakarítás** érhető el. Most megjelent tavaszi, szőlőművelés árjegyzékünket, **szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról** kívánatra bementve megküldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetsége

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Az ujtörökök programjokat a választás alkalmából, a minap tették közzé. Az alkotmány alapja — így mondja a program — a nép akarata. A kormány felelős a parlamentnek. A szenátorok száma a képviselők egyharmadának felel meg. A szenátorok egyharmadát a szultán nevezi ki, kétharmadát választják. A program ezenfelül az általános választói jogot, a gyülekezési jogot, hadsereg újjászervezését, a katonai szolgálati idő leszállítását, munkástörvények kibocsátását, adóreformot és a népoktatás ingyenességét követeli

Perzsiában,
alaposan sarokba szorították a saht az alkotmány megújítása miatt. Angolország és Oroszország avatkoznak a dologba és a saht olyan feltételek mellett kívánja az alkotmányt helyreállítani, hogyha a felkelők a fegyvert jetezik és annak vezéreit kiszolgáltatják.

Az osztrák-németek szövetsége
e héten Grácban nagy gyűlést tartott, melyen mintegy kétezer kiküldött jelent meg. A nagygyűlést a birodalmi kézművesek gyűlésének nevezték el és résztvettek abban a német szabadelvű képviselők is. A nagygyűlés voltaképpen célja, hogy a német szabadelvű pártok egységes szervezésének teendőit beszéljék meg.

Szerbiában
általános a meglegedés amiatt, hogy végre-valahára megszűnt a szerb határzár. Belgrádban és a szerb királyság nagyobb gócpontjaiban megállapították, hogy a húsarak emelkedtek, miután a magyar és osztrák monarchia felé az állati terménykivitel megindult. Szerbiában az idén jó takarmánytermés volt és így a szerb gazdák és kereskedők azt a reménységet táplálják, hogy a tél és tavasz folyamán a kereskedelmi és vámszerződésben megállapított átlatok mennyiségét szállítani is fogják.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A szövetkezetek és az új ipartörvény.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter kormányraléptével új szellem köszöntött be a kereskedelmi kormányban a szövetkezeti mozgalommal szemben. Kossuth átlátva az újabb idők eredményeit, minden alkalommal arra buzdította a kisiparosokat, hogy szövetkezzenek s szövetkezve iparkodjanak fölvenni a versenyt a nagyiparral. Nagyon természetes, hogy az ipari szövetkezetekkel szemben tanúsított jóakarát folytán a másirányú — jelesen a fogyasztó — szövetkezetekkel szemben eddig jelentkezett ellenszenv sem található olyan pártfogóra a kereskedelmi kormányban, mint annak előtte.

Mindazonáltal a legékesebb tanúsága annak, hogy a szövetkezeti eszme meghódította már az ipari köröket is, maga az új ipartörvény tervezete, mely a legmelegebben karolja föl a szövetkezés ügyét az iparban.

A törvénytervezet külön fejezetet szentel az ipari szövetkezeteknek s 754. §-ában kimondja, hogy a kereskedelmi miniszter a kisiparosok nyersanyagbeszerző, termelő, raktár és árusítási, valamint minden más, a kisipart előmozdítani alkalmas szövetkezeteinek alakítását miniszteri biztosok útján mozdítja elő.

A tervezet az iparfelügyelőségek és az iparoktatási intézmények személyzetét akarja e célra fölhasználni. Ezek fogják a szövetkezetek alakítására alkalmas feltételeket és módokat kipuhatolni, a kisiparosokat a szövetkezeti mozgalom felől tájékoztatni és kioktatni a szövetkezetek alakításánál közreműködni és általában mindazt teljesíteni, ami a kisiparosok szövetkezésére alkalmas.

Kimondja továbbá a tervezet, hogy a kereskedelmi miniszter az iparfejlesztés céljaira rendelkezésre álló költségvetési tételből kamatnélküli kölcsönben és államségélyben részesítheti az említett kisipari szövetkezeteket.

Kétségtelen, hogy a szövetkezeti ügy minden barátjának örömmel kell fogadnia a kereskedelmi kormány ezen terveit. Sőt lehetne tovább is menni s komolyan foglalkozni egyeseknek amaz eszméjével, hogy az ipari szövetkezeteknek, amelyek most egy központ kötelékében vannak a falusi hitelszövetkezetekkel és a gabonarakartári szövetkezetekkel, külön központot kellene szervezni, amely kielégítené fölmerülő hiteligenyeiket és szakszerűen ellenőrizné üzletmenetüket.

»»»»»»»»»» **LEGJOBBAK A** ««««««««««

RESICZAI EKÉK, LOSONCZI VETŐGÉPEK

és KALMÁR-féle ROSTÁK.

☛ KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ☛

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V. KER., VÁGZI-KÖRUT 32. SZÁM.

De magában véve az, hogy a kereskedelmi kormány a kisipar terén szinte államilag szervezi a szövetkezeti mozgalmat, oly jelentős tény, amelyet örömmel szögezzünk le, hogy rámutathassunk azokkal szemben, akik a másirányú és különösen a fogyasztási szövetkezetek ellen ugyanennek az államnak az erejét akarják fölhasználni.

Senkinek sem jut eszébe a szövetkezeti mozgalom hívei közül, hogy a fogyasztási szövetkezetek részére olyan kedvezéseket követeljen az államtól, aminők a fentiek; hogy miniszteri biztosok útján mozdítsa elő a kormány a fogyasztási szövetkezetek alakítását és hogy állami közegek járjanak faluról falura fölvilágosítani a népet a szövetkezés előnyeiről a fogyasztás és értékesítés terén. Mi csak olyan helyzetet, olyan törvényes korlátokat kívánunk a fogyasztási szövetkezetek részére, mint aminőket a szatócsok élveznek.

A szövetkezetek ellenségei azonban nem mulasztanak el egy alkalmat sem, hogy ugyanazt a kereskedelmi kormányt, amely a kisiparosok szövetkezését szervezi, a falusi szövetkezésének a meghiusítására ösztönözze.

Emlékszünk még rá, hogy mikor néhány hónappal ezelőtt egy két főispán a közigazgatási tiszviselőnek megengedte és figyelmebe ajánlotta — de nem rendelte, — hogy a falusi népnek legyenek segítségére a szövetkezeti mozgalomban, minő fölajdulásban és lármában tört ki ellenségeink táborá s a főispánok azonnali távozását követelte.

Nos hát, kíváncsiak vagyunk, mint fogadják a szövetkezés fölkarolását az új ipartörvény tervezetében.

Leltározás a szövetkezeteknél.

Évente kétszer nyílik alkalom arra, hogy a szövetkezetek munkálkodását a „Hangya“ központ közvetlen közelről ellenőrizhesse, illetőleg számba vehesse. E két alkalom a mérlegkészítés és a leltározás. Mind a kettőt a „Hangya“ kiküldött ellenőrei végzik. Mindkét alkalom tehát igen jelentős a fogyasztási szövetkezetek életében. Az igazgatóságok voltaképpen csak ekkor látják, hogy munkájuk nem volt meddő, hogy ügybuzgóságuknak megvan a kellő kézzelfogható eredménye, ekkor látják végül, vajjon a boltkezelő becsületesen sáfárkodott-e a rábízott árukészlettel.

A mérlegkészítésnél is jóval fontosabb a leltározás. A leltározás alkalmával készített mérleg tünteti fel számtani pontossággal a szövetkezet vagyoni helyzetét, ekkor lehet megállapítani azt, vajjon egyik-másik áruból nem tart-e felesleges mennyiséget a raktáron a szövetkezet, vajjon az árukészlet megfelel-e a forgalom igényének, egy szóval szakértő leltározások alkalmával mutatkozik a fogyasztási szövetkezet, mint üzlet, teljes világításban. Szükséges tehát, hogy a szövetkezetek igazgatóságai mindenképpen azon legyenek, hogy a leltározások alkalmával a „Hangya“ ellenőreinek munkáját minden tekintetben megkönnyítsék.

Gondolják meg az igazgatóságok főleg azt, hogy a „Hangya“-nak immár több, mint 800 szövetkezetnél kell évente leltározatnia és habár kellő számú ellenőrökkel is rendelkezik, ha egyik-másik szövetkezet az ellenőr munkáját megnehezítené, az a többi szövetkezet rovására menne. Nem szabad első sorban megengedni azt, hogy az ellenőr feleslegesen utazzék egyik szövetkezettől a másikig. Ugyis jó előre szokták a szövetkezeteket az ellenőrök érkezéséről tudósítani, ha tehát az illető szövetkezet megkapta az ellenőr érkezéséről az értesítést, tegyen meg minden lehetőt, hogy a leltározást gyorsan és akadálytalanul végre lehessen hajtani, nehogy

az igazgatóság, vagy a boltos hibájából az ellenőrnek tovább kelljen utazni.

A leltározások előtt legsürgősebb teendő az üzleti könyvek rendbehozatala. A fogyasztási szövetkezetekre e tekintetben a következő teendő vár:

Be kell vezetetni mindenekelőtt az összes számlákat, úgy a raktárkönyvbe, mint a boltoskönyvbe. Mind a két könyvet pontosan össze kell adni. Éppen így be kell vezetni a napi bevételeket is és azokat összegezni, hogy a szövetkezet készpénz vagyonáról az ellenőrnek kellő átnézete lehessen.

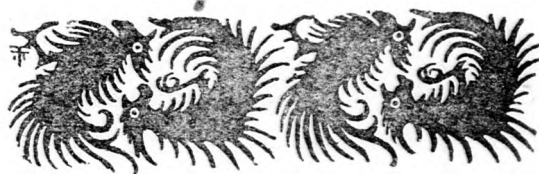
A másik igen fontos teendő a hitelbe adott árukról pontos jegyzék készítése, az adósok nevének feltüntetésével. El kell továbbá az adósokkal ismertetni a kihitelezett összeget. Rendbe kell hozni továbbá a folyószámlakönyvet. Mindazon cégeknek a folyószámláin, amelyekkel az illető szövetkezet összeköttetésben áll, a küldött árúk értékét el kell ismerni, míg az elküldött készpénzzel az illető számlatulajdonost meg kell terhelni. Természetesen a folyószámlát is pontosan össze kell adni. El kell készíteni a pénztárkönyv alapján egészen az utolsó napig a pénztárnaplót. Ha csak lehet minden szövetkezet kérje be a leltározás idejére az idegen cégek folyószámla-kivonatát. Nélkülözhetetlen továbbá, hogy az ellenőr megérkezéséig a raktáron kívüli árukról pontos nyilvántartást készítsen minden szövetkezet.

Ott, ahol napról-napra pontosan vezetik a könyveket, természetesen azok rendbeszedésére nem kell gondolni. Egyedüli teendő a leltározáskor a könyvek összeadása. A legtöbb szövetkezetnél azonban rendszerint van a könyvelésben 1—2 napi hátralék, amit azonban könnyű szíjjel el lehet tüntetni az ellenőr megérkezéig. A jó szövetkezetnél nem is kell a „Hangya“ ellenőrnek napokig veszsőznie azzal, hogy a könyveket rendbehozza. A jó szövetkezetek vezetőségei tudják azt, hogy az üzleti könyvek írásos bizonyítékai egyrészt az ő odaadó munkásságuknak, másrészt a szövetkezet jó, vagy rossz helyzetének.

Rendkívül meg lehet könnyíteni a leltározó ellenőr munkáját azzal is, ha a boltos előzőleg az árukat csoportosítja, az üzleti helyiségben rendet csinál. Ott, ahol rendszer nélkül össze-vissza vannak dobálva a különböző árúk, rendszerint tovább tart a leltározás, mint ott, ahol a boltos rendszerető, igyekvő ember.

Gondoskodni kell továbbá arról, hogy leltározás idején állandóan jelen legyen két igazgatósági vagy felügyelőbizottsági tag, akik az ellenőrnek a kívánt felvilágosítást megadják és akik az ellenőr által a boltosnak adandó utasításoknak érvényt szereznek.

Ha szövetkezeteink figyelembe veszik mindezeket a dolgokat, jelentékenyen megkönnyítik az ellenőrök munkáját s rövid idő múlva meg fog szünni az a gyakori panasz, amit mostanában hallunk a leltározások alkalmával. Végül csak annyit ajánlunk még a szövetkezetek figyelemébe, hogy a „Hangya“ ellenőrei éppen a céltalan ide-oda utazgatás kikerülése végett meghatározott útiterv szerint látogatják meg az egyes szövetkezeteket, várják be hát türelemmel az ellenőröket. Évente legalább egyszer leltározásra kerül a sor minden szövetkezetnél. Cs. Ö.

• MI UJSÁG? •

A szegedi nők a királynál. A szegedi hölgyek küldöttsége, Kelemen Béla Szeged város és Csongrád vármegye főispánja nejének, Bakonyi Klára urnőnek vezetése alatt, hétfőn a király elé járul, hogy átadja ajándékát: Ligeti Miklós szobrászművészünk által Szeged város részére készített Erzsébet-szobornak kicsinyített mását. A szobron a következő felirat áll:

„Erzsébet királyasszony kegyeletes emlékezetére I. Ferenc József császári és apostoli király ő felségének, Szeged ujáteremtőjének ajánlják a szegedi nők.”

Az aradi Kossuth-szobor. Az Aradon felállítandó Kossuth-szobor munkálatai teljes befejezés előtt állanak. A szobor-bizottság a szobor fő- és mellékalakjának megbíráására és átvételére szűkebb bizottságot küldött ki, melynek tagjai Barabás Béla országgyűlési képviselő, mint elnök, Albert Andor aradi szobrászművész, Endre Géza aradi lapkiadó és Schwarcz Zsigmond titkár. A bizottság megvizsgálta a szobrot, amely után értekezletet tartott. Ezen résztvettek a szobrot készítő művészek, Margó Ede és Pongrácz G. Szigfrid is. Egyhangúlag megállapították, hogy a szobor a pályázat feltételeinek teljesen megfelel. A művészek kijelentették, hogy a szobornú a szerződésben megszabott határidőn belül el fog készülni és a jövő év folyamán már állani fog Arad város legszebb pontján, a József főhercegtéren. Nagy örömet keltett Barabás Béla képviselőnek az a kijelentése, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter még az öntés előtt meg fogja tekinteni a szobrot.

Közművelődési adományok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter meghagyásából Petri Mór dr. Pestvármegye királyi tanfelügyelője a kerületébe tartozó elemi iskolák tanulói számára az elmúlt tanítási évben tett adományokért köszönetet mondott a következőknek: Az újpesti könyvkereskedők és Háztartás Szövetkezetnek 350 korona, a Kispest Petőfi-utcai leányiskola tanító-testületének gyűjtésből befolyt 250 korona, Dabasi Halász Móric, dabasi szolgabírónak 100 korona, Csajági Béla dabasi földbirtokosnak 200 korona, a Dunavecsei Községi Hitelszövetkezetnek 104 korona, a Soroksár-Haraszti Tulipán-Szövetségnek 100 korona, Orczy Andor báró újszászi földbirtokosnak 200 korona, a Gödöllői Takarékpénztárnak 200 korona, a honvédelmi miniszternek 200 korona és a szentendrei katolikus iskolai tanító-testületének 140 korona értékben tett adományokért. A kerületben tett múlt esztendei kulturális adományok összesen 9568 koronát tesznek.

A keleti vasútasok sztrájkja. A keleti vasútak személyzetének sztrájkja miatt, mint Szófiából jelentik, most Konstantinápolyból csak Varsón át lehet közlekedni. Az osztrák kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a sztrájk miatt további intézkedésig Orsován és Románián át kell irányítani az Ausztriából Törökországba földolt postai küldeményeket. — Mint értesülünk, a keleti vasúton a sztrájk megszűnt s az összeforgalom ismét felvétetett. A gyors- és tehervonatok tehát újból akadálytalanul közlekedhetnek.

Csernovitz jubileuma. Csernovitz, Bukovina fővárosa most ünnepli fennállásának félezredes évfordulóját. A nagy esemény emlékére megiratták a város történetét is, amelyhez sok magyar történelmi emlék is fűződik. Az ünnepre sok külföldi vendéget is meghívtak.

A debreceni püspökválasztás. Debrecenből írják, hogy a tiszántúli református egyházkerületnek kiküldött bizottsága Dégenfeld József gróf főgondnok elnökletével minap délelőtt felbontotta a püspöki állásra beadott szavazatokat. A szavazás eredményeként Eröss Lajos 72 szavazattöbbséggel püspök lett Dicsőfi Józseffel szemben.

A pályaudvarok kitelepítése. A kereskedelmi miniszter a minap értesítette a fővárost, hogy a pályaudvarok kitelepítésére vonatkozó terveket még nem küldheti meg. Ugy látszik, a miniszter előbb meg akarta szerezni a telkeket. Ez megtörtént. A kereskedelmi miniszter közel másfél millió korona költséggel vásárolt telket az Angyalföldön a Névtelen-utcában és egy nyitandó utcában. A megvásárolt telkek tulajdonosai voltak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Monor Kerületi Takarékpénztár és egy fővárosi ügyvéd. Körülbelül száz telket vásárolt a kormány a 15.020—15.150 helyrajzi számú telkek által zárt telektömbből.

Hadzsy János szobra. Hadzsy János orvosnak, a nemeslelkű emberbarátnak s a verbászi kerület néhai képviselőjének mellszobrát tegnap leplezték le Bács-topolyán. A leplezésen jelen volt Fernbach Károly főispán, Baloghy Ernő országgyűlési képviselő, a Hadzsy-család és az egész vármegyéből összegyűlt közönség. Az emlékbeszédek elmondása után megkoszorúzták a szobrot, amely Telcs Ede munkája. A leplező-ünnep után társasbéd volt.

Lázadás egy horvát faluban. A Novimarov melletti Ljubiscicán Baroldingen gróf földbirtokos ellen a falu népe valóságos lázongásba tört ki. A gróf ugyanis birtokháborítási pört indított a község ellen, a mire a parasztság fenyegető magatartást tanúsított. A csendőrök közbeléptek, anélkül, hogy sikerült volna a népet lecsendesíteni, sőt utóbb a csendőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni. A csendőrök lőttek és több parasztot megsebesítettek. A mozgalom vezetőit letartóztatták.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉJÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. ·· Egetett szeszitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ·· Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Gyöngyössy István emlékezete. Radvánc községben emléktáblával jelölték meg azt a házat, amelyben Gyöngyössy István, a XVII. századbeli költő született. Az emléktáblát, mint Ungvárról jelentik, minap leplezték le lelkes ünneppel. Ez alkalomból szépen földszítették az egész községet és sok vendéget hívtak meg. Képviseltette magát a kultuszminiszter, a földművelési miniszter és több budapesti és vidéki irodalmi egyesület. Az ünnepi beszédet Románecz Mihály főgimnáziumi igazgató mondta. Beszéde után lehullott az emléktábláról a lepel. Majd ünnepi verset szavaltak, azután letették a koszorukat. Az Akadémia és a Kisfaludy-Társaság is küldött koszorut. Az ünnepség végig nagyon lelkes kedvben mult el.

Kolera Mármarosban. Mármaros-Szigetről azt a megdöbbentő hírt táviratozzák, hogy ott minap meghalt Mészáros János szaplonaci falapát-gyári munkás és az orvosok megállapították, hogy halálát ázsiai kolera okozta. Kozma Sándor megyei főorvos az esetről azonnal jelentést tett a belügyminisztériumnak. A városban nagy riadalmat okozott a kolera megjelenése.

Hadgyakorlat után. Fiuméből írják, hogy a huszadik honvédegyalozezred fiúmei százada a gyakorlatról való visszatérésénél a pályaudvartól a kaszárnyáig lelkes ünneplésben részesült. Az olaszok a magyar honvédeket lelkesen éljeneztek s ez a magyarbarát tüntetés a magyarság körében jó benyomást keltett.

Csendőrök harca parasztsuhancokkal. Szegedről írják: Ujszentiván (Torontál) községben bucsú volt. Bucsú virtuskodás nélkül el sem képzelhető, a magyar és szerb legények között összetűzés támadt. Ebből azután verekedés lett. A verekedők szétválasztására megjelent csendőrök közül az egyiket leteperték és elvették a kardját, mire a másik csendőr az egyik legényt agyonszúrta. Közben magához tért a letepert csendőr is, magához ragadta fegyverét és egyik támadóját agyonszúrta. Mindkét legény a helyszínén meghalt. A csendőrök azt erősítgetik, hogy kénytelenek voltak a fegyvert használni.

Szociálisták egymás ellen. A keresztényszociálisták és a nemzetközi szociáldemokraták között ádáz gyűlölettel folyik a háborúskodás s mindkét párt megragad minden alkalmat arra, hogy egymásnak kellemetlenkedjék. Ez év január 8-án a keresztényszociálisták lapjában, az Igaz Szó-ban azt írta Rózsa Károly festősegéd a festőmunkások országos szabadszervezetének titkáráról, Széll Mihályról, hogy jogtalanul vett föl kétszáz koronát az egyesület pénzéből s a munkásoknak az alapszabályokban biztosított segítségeket nem fizeti ki. E miatt zúgolódtak is a munkások, mire a szervezőbizottság levélben kérte meg őket, hogy hallgassanak a dologról. A közlemény miatt Széll Mihály sajtópört indított Rózsa Károly ellen. A mult heti főtárgyaláson, melyen Sárkány bíró elnökölt, a vádlott nem tudta igazolni állításának valódságát, ezért a bíróság Ujlaki Géza dr. vádindítványára Rózsa Károlyt rágalmazás sajtóvétségéért 100 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre ítélte.

Pár dióért halál. Gödöllőn Kodó József, Ivanics erdőmesternél alkalmazott tehenes, a legelő mellett elterülő kincstári fácános kertben levő diófáról diót ütögetett; utóbb Beznitza Márton erdőőr észrevette s felszólította a tilosban járót, hogy távozzék; szó szót követett, egymásnak támadtak, mire a heves természetű erdőőr fegyverét használva Kodót hasba lőtte, aki szörnyet halt; ezenfelül ruhája a lövéstől tüzet fogott és égni kezdett, melyet Egyed Lajos gödöllői állomásfőnök s egy közelben cirkáló csendőr oltott el. Az esetet feljelentették. A bíróság a hullát felboncoltatta, Beznitzát pedig letartóztatta.

Ítélet a hostáti merénylők fölött. Kolozsvárról jelentik: Kilenc napi tárgyalás után szerdán hajnalban hozta meg az esküdtszék verdiktjét Albert Mihály külvárosi fiatal parasztleány és kilenc társa ügyében, kik júliusban egy rendőrt megöltek és egyet megsebesítettek. Az esküdtszék Albert Mihályt szándékos emberölés bűntettében, emberölés kísérlete és hatóság elleni erőszak bűntettében, valamennyi vádlottat a szándékos emberölés kísérletének és hatóság elleni erőszak bűntettében és Bányay Mihályt vádlottat mint külön felbujtót is bűnösnek mondta ki. Ezért a bíróság Albert Mihályt hat évi fegyházra, Hadházi Samut három évi, Bányay Mihályt négy évi, a többieket pedig két-két és fél évi fegyházra ítélte. A megnevezett három kivételével a többieket szabadlábra helyezték. A védők az ítélet és az eljárás ellen semmiségi panaszt jelentettek be.

Öngyilkosság az utcán. Zágráb város legnépesebb utcáján, az Ilicán, hétfőn délelőtt egy emberélet tragikus befejeződése okozott nagy izgalmasságot a járókelőknek. Mint onnan írják, egy uriasan öltözött fiatalember a sürgő-forgó sokaság szemeláttára föbelötte magát. A fegyver eldördülése pillanatában azt hitték, hogy merénylet történt. A helyszínére kivonult mentők már csak a halált állapították meg. A rendőrség kiderítette, hogy Kovieniczki Félixnek hívják azt a férfit, aki a nyílt utca sorát választotta a végső leszámolás színhelyéül. Állítólag az öngyilkost gyógyíthatatlan betegsége kergette halálba.

Elítélt apagyilkos. Máramarosszigetről jelentik: Idősb Tomisin János lipcsemezői lakost két év előtt az ablakon át saját szobájában agyonlőtték. A gyanú akkor hasonló 22 éves fiára esett, kit letartóztattak, de mivel alibi-jét igazolta, újra szabadon bocsátották. Ez év július havában azonban újabb vizsgálat indult meg ifj. Tomisin János ellen, amire egy falujabelije feljelentése adott okot. Ifj. Tomisin János búcsún járt Mária-Pócon, ahol meggyónt, azonban gyónását egyik falubélije, Szemincz László volt községi bíró kihallgatta, majd feljelentette. Az újabb vizsgálat során oly súlyos bizonyítékok halmozódtak össze Tomisin ellen, hogy ügye pénteken és szombaton az itteni esküdtszék elé került. Tomisin tagadta az apagyilkosság vádját. Két napi tárgyalás után az esküdtek bűnösnek mondták ki Tomisint, mire a bíróság fiatal korára való tekintettel az enyhítő szakaszt alkalmazva, a kötél általi halálbüntetés helyett életfogytiglani fegyházra ítélte.

Lefoglalt adópénztár. Gilezán Liviusz dr. módosi ügyvéd 1872. évből származó inségkölesönét Bánlak községében lefizette, minek igazolásával törlési engedelmet kért Torontálmegye alispánjától. Miután háromszori sürgetés után sem kapta azt meg, törlési pört indított a módosi járásbírósnál, mely tizenöt korona perköltséget állapított meg neki. Mivel a kincstár a költséget eddig nem fizette meg, a nevezett ügyvéd bírósági végrehajtó közbenjöttével a módosi adópénztárt lefoglalta.

A szegedi m. kir. 3. honvédegyalozezred pót-ló-szükségletét a folyó évben is közvetlen a lótenyésztő gazdáktól szándékozik beszerezni. Evégből a Temesvármegyei lótenyésztő-bizottmány a vármegyei gazdasági egyesülettel karöltve az alább kitett napokon és helyeken lóvásárt rendez és pedig: Versecen f. évi október hó 26-án d. e. 8 órakor. Mramorákon 27-én d. u. 1/21 órakor, Károlyfalván 28-án d. e. 9 órakor, Dettán 30-án d. u. 1 órakor. Miről az érdekelt lótenyésztő gazdákat ez úton is értesítjük.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A baromfitenyésztésről.

Magyarország kiscgazdáinak nagyrésze nem is sejtí azt, hogy Magyarország baromfitenyésztése az állattenyésztési ágak között ma már egyike a legfontosabaknak, a legjövödelmezőbbeknek. Nem is sejtí azt, hogy élő és vágott baromfiban, tojásban és tollban közel 80 millió korona értékű kivitelünk van s hogy a londoni baromfipiaczon pl. igen fontos szerepet játszik a mi leölt baromfink s elsőrendű tojásunk, s hogy ezen kívül más világpiacon is, különösen Berlinben, Breszlauban, Wienben stb. ott van a magyar baromfi és tojás. S ha még azt is megtudja, hogy idebent az országban körülbelül négyszer olyan értékű baromfi és baromfitermékeket fogyasztunk el, mint amilyen értékűt külföldre viszünk, akkor fogalma lesz erről a hamupipókének nézett s ugyancsak mostoha elbánásban részesülő gazdasági ágnak nagy horderejéről, nagy jelentőségéről. Ez az a gazdasági ág, mely a kiscgazda házához hetenként filléreket juttat, amely az ügyes kiscgazda házának apró szükségleteit fedezni képes, hogy azután az aratás az adót, a nagyobb szükségleteket fedezve, még a takarékbá is juttasson valamicskét.

Nagyon fontos dolog tehát, hogy a kiscgazda a baromfitenyésztést a lehetőségig felkarolja s hogy udvarán annyi baromfit tartson, amennyit csak lehetséges, mert nem tarthat annyit, amennyit bármikor eladni képes ne volna.

Az a kérdés most már, hogy minő baromfit tartson, mert hiszen annak is van több fajtája, amelyek közül egyik jobb tojó, a másik nagyobb testű, jobb hústermelő. Oda kell tehát mindenkinek törekedni, hogy tyúkjában mindkét tulajdonság egyesülve legyen, hogy azok jó tojók, csirkéi pedig nagytestűek legyenek, emellett pedig arra is képesítve legyenek, hogy eleségük nagyrészt maguk keressék meg.

Hogy ezt a célt elérhesse, nem szükséges valamely hangzatos nevű külföldi fajtához nyulnia, mert kétségen kívüli dolog, hogy a magyar tyúk a legigénytelenebb s egyszersmind a legjobb tojó is. Húsa is a legízletesebbek közé tartozik, emellett gondos anya, jó csirke-nevelő. Egyetlen hibája, hogy teste kicsi, nem elég tömeges, tehát mint piaci húsárú nem elég értékes.

A tenyésztet alapját tehát mindenesetre az a magyar tyúk képezze, amelyet a legtöbb kiscgazda eddig is tenyésztett, avagy az erdélyi kopasznyakú tyúk, amely nemcsak kitűnő tojó, de testileg is jóval nagyobb a magyar tyúknál s így ezt tiszta vérben is nagyon érdemes tenyésztetni, nem szükséges tehát semmiféle egyéb fajtával keresztezni. Ellenben a magyar tyúkot testileg tömegesebbé kell tenni s ezért célszerű egy vagy más külföldi fajtával keresztezni, amelyek jóformán kivétel nélkül nagyobb testi tömeggel bírnak s ezen nagyobb testi tömegüket a keresztezésből származó utódokra is átruházzák, amelyeknek jérczéi nagyobb tojásokat is fognak tojni s emellett mozgékonyaságukat, igénytelenségüket is jórészt megtartják.

Számos olyan külföldi fajta van, amelyet keresztezésre lehet használni, mégis leginkább használható a *langshan* és az *orpington*. Ezen fajták tiszta vérbeni tenyésztését nem igen tudnók ajánlani a kiscgazdáknak, mert igényesebbek, túlságosan nehéz testük miatt nem olyan mozgékonyak, hogysen a kiscgazda e tekintet-

beni igényeit kielégítsék. Tisztavérbeni tenyésztésre mégis a langshan volna inkább ajánlható. Keresztezésre mindkettő egyformán jó s már az első ivadéknál jelentékenyen nagyobbítják a testet s a tyúk tojását s nehogy a test túlnagygyá váljon, keresztezés esetén sem célszerű állandóan langshan vagy orpington kakasokat használni, elég azt 1—2 generáción keresztül használni s azután ismét saját tenyésztésünkből vagy a szomszédok félvér kakasaiból a legszebb példányokat tenyésztésre kiválasztani. Hogy vajjon langshan vagy orpington kakast használjunk-e, az egészen attól függ, hogy a vidéken milyen színű majorságot kedvelnek; a langshan fekete színű, orpington van sárga és fehér színű s természetesen mindenik a maga színét örökíti át túlnyomóan utódaira. Ha azonban pl. a sárga orpingtonnal kezdtük meg a keresztezést, ne térjünk át később más színű kakasra, mert a majorságban is nemcsak szép, de hasznos is az egyöntetűség, ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha következetesen egyszínű, egyfajtajú kakasokat használunk. Éppen ezért is kívánatos, hogy az egész község egyszínű, egyfajtajú kakasokat használjon anyagának javítására, mert így sokkalta könnyebben lehet elérni az egyöntetűséget. Ezt pedig annyival is könnyebben el lehet érni, mert az állattenyésztési felügyelőségeknek is az a törekvésük, hogy egy-egy községbe mindig csak ugyanazon fajtába tartozó javítóanyagot adjanak. Tudni kell ugyanis, hogy a kerületi állattenyésztési felügyelő készségesen jár e tekintetben a kiscgazdák kezére tenyészkakasoknak cserébe vagy jutányos ároni kiosztásával, ilyenekért tehát csak a legközelebbi kerületi állattenyésztési felügyelőhöz kell fordulni.

Ha azután a kiscgazda az elmondottak szerint nagyobb gondnal kezeli baromfiudvarát, megfelelőbb ápolásban, istállózásban, takarmányozásban részesíti baromfiit — miként erről majd többször is lesz szó lapunkban — akkor baromfitenyésztése számottevő jövedelmi forrássá fog kinőni.

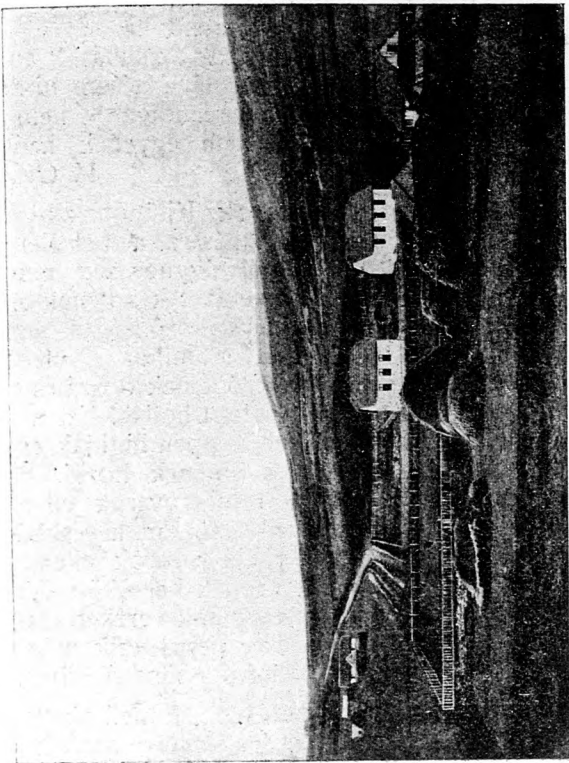
A méhnek télire való előkészítése.

A méhek téli elhelyezésének szabályozása a méhészeknek egy fontos feladata szeptember hónapban. A méheknek nem szabad sem túltágan, sem túlszorosan ülniök. Az első esetben túlhidegen laknak és túlsokat esznek, amikor is erős zúgást hallatnak. A túlszorosan üllő népben túlságosan meleg fejlődik, amely nyugtalanságot okoz és a veszedelmes korai költésre izgatja. Egy hűs szeptemberi napon a méhészkinyitja az ajtó és ablakot, eltávolítja az összes el nem foglalt sejteket egy kivételével amelyet záradékol betol. Kíűnt, hogy a méh jobban telet ki, ha egy sejttel többre teleltetjük be, mint amennyit szeptemberben képes volt lefoglalni. Minden további kezelést kora reggel vagy késő este végzünk, hogy a tolvajlásnak elejét vegyük.

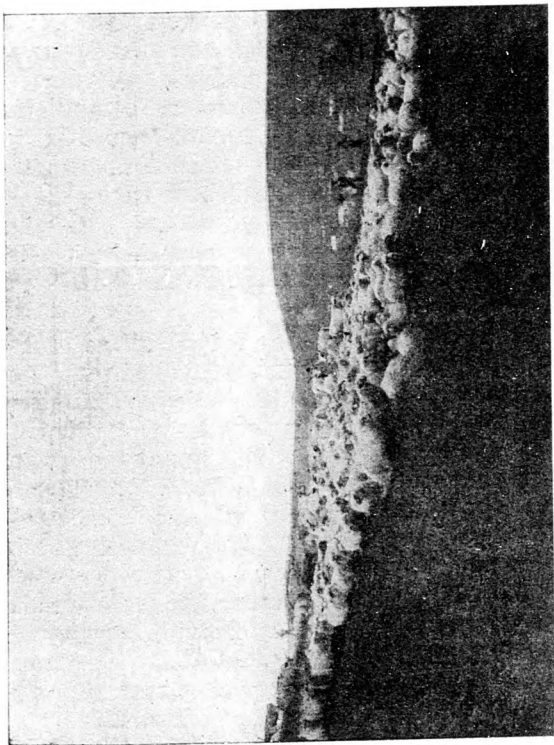
A valódi pakolást (a szalmagyékénynek a keretecskék felső részére való felrakása és azoknak betolása a üvegablakokhoz) szeptemberben még nem szabad elvégezni. Erre van idő akkor, amikor az első fagyos napok következnek be, novemberben, sőt decemberben is. A méhek ez esetben jobban összehúzódnak és gyorsabban térnek pihenésre, amelyben azután megmaradnak.

A kas tartalmának szeptemberben való szétszedésétől nagyon óvakodjunk. A méhek ez esetben már nem képesek a tartalomban beállt hézagokat kitölteni és kényelmetlen téli szállásuk lesz. Ha ezt kivételes esetekben, szükségből mégis meg kell tenni, akkor legalább arra kell ügyelni, hogy a sejtek ugyanabban a sorrendben és a sejtoldal irányát illetőleg is az eredeti helyzetben kerüljenek vissza a kasba.

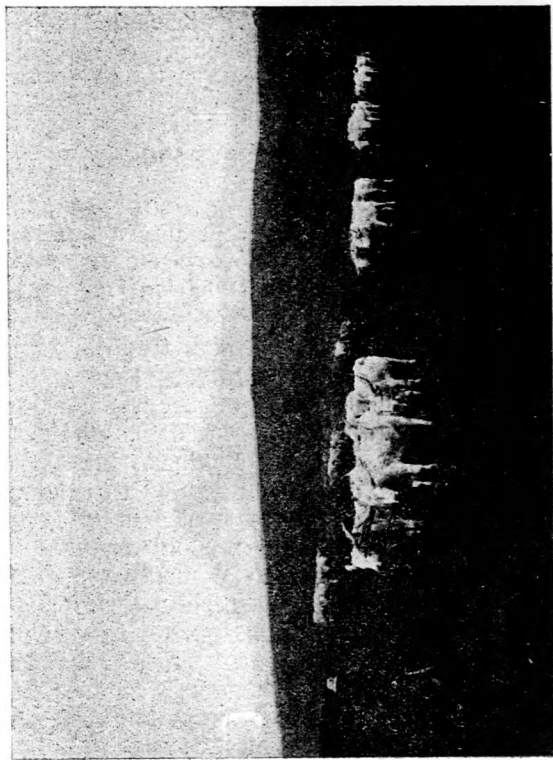
Képek a magyar telepes községekből.

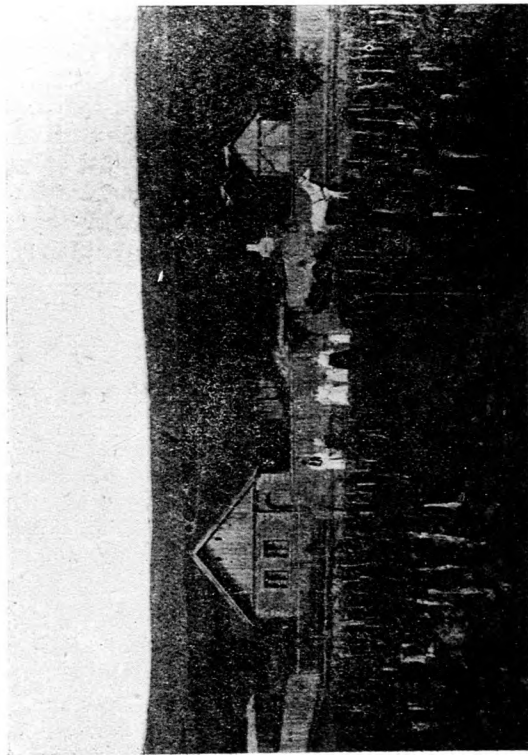
A mezőalbsi tanyai iskola.

A karai juhnyáj.

Szántás a felsődetrehemi kincstári birtokon.

Peócz János szállása a szélesmezői telepen.

A lakásban látható hasadékokat és lyukakat gondosan be kell dugni, amire vatta nagyon alkalmas. A röplyukakat azonban teljesen nyitva kell tartani, még a legnagyobb hidegben is. A gyenge nép röplyukait kissé megsűkíthetjük. A jó áttelelésnek főfeltétele az, hogy normális erősségű méhcsalád röplyukát egész télen át teljesen nyitva tartjuk.

A burgonya szedése.

Gyakran fordul elő, hogy a burgonyaszedés idején tartós eső nagyon megnehezíti úgy a munkát, mint a behordást és ha nagyon elővigyázatosak nem vagyunk, a termés jórésze elrohad. Habár már régen arra törekednek, hogy a bajnak elejét vegyék, vagy legalább annak terjedését megakadályozzák, eddig semmi jelentékenyebb eredményt nem tudtak elérni.

Azt megállapították, hogy az egyes burgonyafajták nem rothadnak egyforma mértékben. Vannak olyanok, melyek nagyon hamar rothadnak, más fajták meg tovább tartanak. Természetes, hogy a gyakorlati gazda mindig számol ezzel a tényvel és azon van, hogy a kevésbé tartós burgonyát mielőbb feletesse vagy feldolgozza, de rendszeren az a mennyiség, melyet így elhasználnak, az egész terméshez viszonyítva nagyon kevés, különösen oly gazdaságokban, ahol nincs szeszgyár vagy nem hízlalnak nagy arányban. Sokan ajánlják a besavanyítást, de ez is gyenge segítség, különösen oly helyen, hol sok takarmánygumót, illetőleg vetőmagot akarnak elraktározni.

A beteg gumók kiválasztása mindjárt a szántóföldön szintén bajos, különösen, ha tartós az eső, azonkívül rendszerint nincs elég munkás, vagy pedig ezek nem végzik oly lelkiismeretesen a dolgot, hogy eredménye is legyen. A gyakorlati tapasztalat szerint legjobb, ha a burgonyaprizmákat olyan helyre rakjuk, hol a talaj laza. A prizmák legyenek sekélyek és keskenyek. Szélességük ne haladja meg az egy métert és mélységük a földben ne legyen több 15 cm.-nél. Azonkívül ajánlatos a prizma alján egy tetőalakú szellőztetőt elhelyezni, mely a prizma két végén kilátszik.

Ha a burgonyát ily módon rakjuk el, akkor azokat a körülményeket, amelyek a rothadást előidézik, megszüntettük. A laza talaj megvédi a nedvességtől, a sekély meggátolja a gumók nagyfokú felmelegedését, a szellőztető pedig lehetővé teszi, hogy a friss levegő átjárja a burgonyát

VEGYESEK.

Lehet-e a kisgazdának hitelezni? Az 1908. évi XLI. t.-c. mentesíti a végrehajtás alól a szükséges házi butorokat és 2. §-ának 18. pontjában kimondja, hogy le nem foglalható a mezei gazdálkodással foglalkozók részére az általuk művelt vagy műveltetett, de legfeljebb 12 kat. holdnyi szántóföld műveléséhez szükséges vetőmag, igavonó jószág, félévre szükséges takarmány, szalma és alom, továbbá gazdasági eszköz és trágya; vetőmag hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzéséhez szükséges összeg.

Ez annyit jelent, hogy a 12 kat. hold megműveléséhez szükséges instrukció ki van véve a foglalás alól, *lefoglalható azonban korlátozás nélkül minden néven nevezendő ingatlan vagyont, lefoglalható a növekedésmarkra, egy tehén kivételével az összes tehének és sertések, ezen végrehajtástól mentes tehén helyett azonban választhat a végrehajtást szenvedett négy juhot, kecskét vagy sertést.*

Ezenkívül kérdéstevő lefoglalhatja magát a szénát

is, amit eladott, mert a 3. §. szerint minden dolgot végrehajtás útján le lehet foglalni e dolog *vételárának behajtása végett*, ha a végrehajtást elrendelő végzésben vagy később külön végzésben a bíróság kérelmére az illető dolgot lefoglalhatónak kimondotta.

Mindezekből látható, hogy azok az állítások, amelyeket egyes körök a köztudat megtévesztésére hirdetnek a kisemberek teljes végrehajthatlanságáról, nem felelnek meg a valóságnak és nem egyebek hangulat-keltésnél.

V. Gy. dr.

A növénypusztító rovarok. Kitérőnek bizonyult eme kártékony férgek elpusztítására a petroleum és szappan keveréke. A kettőből úgynevezett emulziót, meglehetősen sűrű, tejforma keveréket készítenek olyképpen, hogy tizenhét és fél deka közönséges szappant felforraltunk négy liter vízben s amikor a víz forrni kezd, nyolcz liter petroleumot öntenek hozzá és azután az egészet néhány perczig összezurbolják. Ezt a keveréket azután hideg vízzel kellőképpen hígítják, egy rész keverékhez 12—20 rész vizet öntenek hozzá. Érzékenyebb növényre és puhább testű rovarok ellen erősebben hígított keveréket kell használni, kevésbé érzékeny növényekre és keményhéjú rovarok ellen pedig kevésbé hígított emulziók vannak helyükön. A kellőképpen hígított petroleumszappan-keveréket azután a férgek által ellepelt növényekre permetezik, még pedig korán reggel és sohasem a forró napos órákban.

A tehén ragályos elvetélése. Ennek oka legtöbb esetben a fertőző hüvelyhurut, amely hazánk egyes vidékein nagyon elterjedt. Felismerhető, hogy a hüvely nyálkahártyája a rendszerint élénkebb színű s apró, gombostüfejnagyságú, eleinte piros későbbben megfehéredő gömböökkel van behintve. A bántalomnál az elvetelés gyakori, sőt felléphet járványszerűen is. Ha ez az ok forog fenn, úgy a látszólag (tehát még el nem vetélt) egészséges tehének hüvelyét 2 rész tölgyfakéreg, 1 rész cinkum szulfurikum és 2 rész amyllum poralakú keverékével kell beporozni. A keveréknek, a pornak a hüvelyben való egyenletes elosztása a rovarporok elosztására használatos kézi porfuvó segítségével történik. A beporzás három ízben alkalmazandó, mindig az előző beporzást követő második napon, fejés után, mert az állatok a beporzás után nyugtalanok; két-három heti szünet után, ha még volnának tünetek a hüvelyben, ismét alkalmazható s továbbra is 3—4 hónapi időközben megvizsgálendő a tehének hüvelye. Az elvetélt állatok kezelését, az istálló dezinficiálását ismerik olvasóink.

A fahamu alkalmazása a tyúkólban. Különösen nyáron, meleg időben fontos a tyúkólak tisztántartására. Azért, mert különben annál terhesebbek a rovarok, másrészt a trágya könnyen erjed. Ez az erjedés árt az állatok egészségének, valamint elpusztul a növényi tápanyagoknak egyrésze. Mind a két kellemetlenség, úgy a rovarok, mint az erjedés ellen, jó hatású a faszén. A kitűnő turfaalom, amely kétségtelen a tyúkól legjobb alomja, nincs mindig kéznél, sokszor drága is; a fahamu ennek alkalmas pótszere. Ha a rovarok ellen vele eredményesen akarunk küzdeni, a mennyezetre és a falra is dobjuk minden hasadéka, nyílásba juttatunk belőle. A tyúktrágya fahamuval együtt kitűnő trágyaanyagot szolgáltat, amely a komposztban vagy egyenesen a réteken, mezőkön vagy a zöldes kerben kiszórható. Az utóbbiakon a földibolha, hernyók stb. ellen is óvszer.

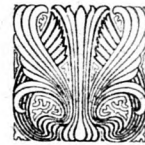

Szünet közben.

MULATTATÓ

Aranyhullás.

Végre mégis beborult a
Verőfényes, tiszta ég.
Hull a zápor, oh a szomjas
Természet már várta rég.
Lázás ajkán üdítőleg
Omlik be az áradat,
Esnek a nagy, sűrű cseppek,
Hullanak az aranyak.

Kis falunkba tudom már sok
Ima szállt az égbe fel,
Mig hév vágya teljesültét
Megérte a sok kebel.
Oh a nép, azt tudja jól, hogy
Ha az áldás elmarad,
Hasztalan a munka... „égből
Hullanak az aranyak!“

Oh tudom, az első cseppnél
Megdobbantak a szivek,
Szeméből az örömkönnnyű
Nem maradt el senkinek.
Alázatos, hév fohászat
Küldte égbe száz ajak:
„Oh, Uram, csak jó sokáig
Hulljanak az aranyak!“

Itt a város zsvájában
Azt vélik az emberek,
Hogy a jólét szerzéséhez
Csak izmok s ész kellenek.
Téged, Uram, csak amolyan
Fölöslegnek tartanak,
Kitől éppen nem függ az, hogy
Hulljanak az aranyak.

Nincs is rajtuk Istenáldás,
Szórják a pénzt botorul
S a nyomornak éjszakája
Egükre ha beborul:
Dühükben a falu-népre
Átkot, szitkot ontanak,
Pedig attól sem omolnak
Bővebben az aranyak!

De ő tudva, hogy a jókat
Istentől is nyeri ám,
Megbecsüli azt, azért oly
Elégedett, oly vidám!

Mig a pazar, büszke város
Boldogtalan volt s marad,
Bármily bőven hulljanak is
Olébe az aranyak

A Gondviselés.

A világbolondító nemzetközi szocializmus megtagadja még az isteni Gondviselés létezését is. Vasárnaponként, mikor a hívők imádkozni templomaikba mennek, a szocialista apostolok az istentagadást hirdetik, gúnyt üzvéen a vallásos hitből s gunyolódó szavakkal illetvén az oltárokat s azoknak szolgálait. Vajjon mit gondolnak ezek az emberek, hogy ha elveszik a néptől az istenben való hitet, hát mit adhatnak helyette? Örök sivárságot, vigasztalan életet, melyet nem aranyoz be a vallásos érzélem varázsa. Szomorú annak az embernek földi küzdelme, aki elveszítette még az Istenben való hitét is. Olyan az, mint a fa, melynek leveleit letépte az orkán, „gyökerein férges rágódnak“. De hát lehet-e az Isten létét egyáltalán tagadni? Nem-e erről beszél nekünk minden, ami közöttünk van: fü, fa, virág. Nem-e az örökisten dicsőségét zengi a kis pacsirta madár, mikor reggel az égfelé viszi szárnya, „megköszönvén a napot, melyre im fölvirradunk?“

Sehol sem lehet érezni jobban az Isten létezését, mint a szenvedéseknek tanyáin. Kérdeznék meg a hajótörötteket, hogy mikor tombolt a vész, zúgott, harsogott a vihar s mikor már az utolsó árboc is súlyedőben volt, nem jutott-e eszünkbe az Isten létezése? És mikor jött a mentőcsónak, mikor a biztos révbe értek, akkor is nem érezte-e lelküknek benső világa önkéntelenül az Isten irgalmasságát.

A kórházban voltam heteken keresztül. Az egyik kórteremben lehetett vagy harminc szociálista munkás csuher. Ezek bizony nem a legszebben nyilatkoztak a vallásról, az Istenben való hitről, melyet egyenesen bigottságnak neveztek. Egy este a munkás „Marsellaiset“ énekelték. A forradalmi nótá visszhangzott a kórház boltíves csarnokaiban. A betegápoló apácák — ezek az emberi feláldozásnak mintaképei — ijedten vetettek magukra keresztet. Hozzám a harmadik ágyban egy halvány, egyszerű fiatalember feküdt. Tegnap még a legnagyobb istentagadó, holnap már csöndes ember. A forradalmi dal egyre szólt, a beteg odafordult az egyik szomszédjához:

— Testvér, érzem, közeledik a vég, de nem tudok addig meghalni, amíg nem jó...

— Kicsoda? Testvéred?

— Azok nem gondolnak rám.

— Barátaid?

— Azok elfeledtek.

— Feleséged?

— Az elhagyott.

— Kicsoda hát?

— Anyám, aki csókra nyujtja még egyszer nekem, mint hajdan, régen gyerekkoromban az Isten-fiának keresztjét.

És belépett egy töpörödött öreg asszony. Kezében ott volt a kis kereszt. A beteg megcsókolta, mosolygott és mosolylyal ajkán elszenderedett.

A forradalmi dal elhallgatott. Mint hogyha valaki parancsolta volna: Imádkozzatok!

Ezek az emberek, akik előbb káromkodtak, egyszerre mind térdre borultak. Érezték, hogy itt van közelükben az Isten, a Gondviselés, aki im elszólította egyik társukat a valódi egyenlőség hazájába, az örökkévalóságba.

Igenis van Isten és van isteni Gondviselés, mely a legnagyobb veszedelem idején van legközelebb az emberhez. Cseresnyés Ádám azt tagadta, pedig ugyanez a Gondviselés elhalmozta őt a földi javakkal s mindennel, ami egy földműves embert kielégíthet. Földje, szőleje, háza volt neki, barma a hét határban a leghiresebbek. Felesége hízelgő, szép asszony, gyönyörűség reája nézni is a szemnek. Hanem azért Cseresnyés Ádám gazdauram nem hitte el, hogy van Isten. Felnézett a villámló mennyre s belekiáltotta a tomboló viharba:

— Nincs Isten, nincs!

Lassan, lassan azután megismerte.

Egy szép novemberi reggelre ugyanis Cseresnyés Ádám arra ébredt, hogy az ő kedves felesége, gyönyörűséges Évája megszökött. Kivel, hová, nem lehetett tudni, de Ádám gazda azt nem is kereste. Büszke, önérzetes ember volt ő, aki még a pappal sem állt szóba.

— Ha elment, hát elment — mondogatta — hát vissza se jöjjön soha többé.

— Elvette az Isten — mondák neki. Elvette még élve, bár a koporsóba vitte volna Ádám, akkor nem volna olyan nagyon szégyenteljes ez a te világod.

— Nincs Isten — szólt Cseresnyés uram s nagyott vágott ökle a tölgyfaasztalra. Pedig akkor már úgy magába kezdte hinni, hogy van Isten, akinek nagy az ő lesújtó hatalma.

A következő esztendőben szőlejét elpusztította a filloxera. Egyszer meg csak barmai kezdtek elhullani. Szóval Cseresnyés Ádám kezdett a bibliai Jób sorsára jutni. Mikor a háza is kigyuladt, odaégett, akkor ott a pusztító lángnál emelte fel két kezét:

— No Isten, hogy ha vagy — amit én nem hiszek, — hát rakj rám még több csapást, elbirja a vállam.

Hát, amit kére Ádám, lassan meg is kapta. Most már italozni kezdett, de nagyon erősen. Ez aztán elvitte a földjét, a háza romjait. Mikor volt mégis egy-két bankócskaja, hát a kis falujából eljött ide a fővárosba, hol összeverődik annyi hajótörött ember. Addig csak vigan ment a dolog, míg tellett a tizesből, ötösből, hanem hogy az utolsó is elfogyott, most jött a „nemulass kend Ádám!” Egypár napig koplalt, de aztán mit tegyen hát a nagyon büszke gazdauram, beállott a kőművesek mellé napszámosnak. Szégyelte a dolgot, kivált ha földije akadt rá. De hát mit csináljon? Csak rakta a téglát, egyre-másra rakta. Egyszer aztán mi történt? Hát leszakadt egy állvány és egy gerenda Cseresnyés Ádámnak kezét-lábát törte. Két hónapig töltött a kórházban. Micsoda tenger szenvedés közt.

Január volt éppen, mikor kiereszték szegényt az ispotály-házból. Hideg volt, hogy szemei szikrázott. Ádámnak nem volt jó gunyája és a gunyazásban nem volt egy garasa. Már három nap — éjjel is — kőborogott a főváros ragyogó utcáin. Szinte összeroskadott az éhségtől, hidegtől. Már-már tán utolsóban is volt, fáradtan megállt az Operaház előtt, egy lámpás oszlopához odatámaszkodva. Egyszer egy úriasszony jött arra kicsi kis lányával. A kis leány felkiáltott!

— Anyuskám! Edj tépes papiros fekszik itt a földön

— Nem szabad fölvenni. Hát hogyha nem tiszta — szólt az édes anya, aztán tovább mentek.

Cseresnyés Ádám odament, hogy megnézze azt a képes papiroskát. Majd, hogy el nem ájuit. Hát egy ötvenes volt. Ragyogó, új bankó! Ádám leborult a földre s rebegte, zokogta:

— Van Isten! Van Isten!

A sarki hordár nézte. Csodálkozva nézte.

Magyar Gyula.

APRÓSÁGOK.

Matrózból milliomos. Morosini olasz származású amerikai bankár, ki nemrég halt meg, kétszáz millió korona vagyont hagyván hátra, oly regényes pályát futott be, mely a lehetetlenség hazájában is feltűnést kelt. Morosini Velencében született s fiatal korában osztrák matróz volt, de megszökött s sok hányattatás után Amerikába jutott. Letelepedett Cliftonban, mely akkor csak nyomorult halásztelep volt s lakói szemzedett gazemberek voltak. Egyszer egy csapat részeg fickót látott, a mint összevissza vertek egy fiatal embert, s mikor ez már a földön feküdt, nekikészültek, hogy megölik. Morosini habozás nélkül nekik rontott, hatalmas ökleivel leverte őket áldozatukról s a fiatal embert megmentette. Nathaniel Marshnak, egy nagy vasút-társulat titkárnak volt a fia, ki hálából állást szerzett neki a vasút irodájában. Mivel Morosini nagyon intelligens ember volt, gyorsan emelkedett, végre tagja lett a felügyelő-bizottságnak s részesedett a vasút jövedelméből. Mikor Jay Goulddal szövetkezett, hogy az angol tőkepénzeseknek az Eric-vasútnál érezhető befolyását megtörje, milliókat szerzett. Az apa kalandos és vállalkozó természetét gyermekei is örökölték. Fia, Attilio egy híres szépséget vett nőül, Mary Bontit, ki Amerika legszebb leánya volt. Miss Giulia Morosini mint híres lovas s mint a newyorki társaság egyik legszebb hölgye ismeretes, Miss Virginia Morosini pedig az apja kocsisával megszökött s férjhezment hozzá. Az apa még a halálos ágyán sem bocsátott meg neki azért, s most Virginia szegényesen, de boldogan él Newyork mellett.

Kincsek a tenger fenekén. A „Lutina“ vitorlás-hajó 1799 október havában elmerült Terschelling holland sziget mellett. A hajó, mely azelőtt francia fregatt volt, londoni kereskedők megbizásából 330 rud aranyat, 179 rud ezüstöt s 2 $\frac{1}{2}$ millió márkát vert pénzt szállított Hollandiába, a holland csapatok zsoldjának kifizetésére. Azóta több kísérlet történt e kincsek felfedezésére. 1800-ban egy millió márkát hoztak föl, ötven év múlva ismét egy milliót s most a többit akarják megtalálni. A művelet most sokkal nagyobb nehézségekkel fog járni, mert a hajót a tengerfenék homokja már teljesen betemette. A hajó fölé nagy acélkamrát süllyesztenek s a homokot hatalmas szívógépekkel fogják eltakarítani.

Hatvannégy milliós ajándék. Még az amerikai dollárkirályok hazájában is feltűnést keltett az a hatvannégy milliós ajándék, amelyet a gyermekeinek szánt meglepetésképen Singer Vilmos pittsburgi vállalkozó. Singer, aki német bevándorlott, az aranylakodalmát ünnepelte és arra meghívta négy gyermekét is. A lakomán a dollárkirály mindegyik gyermekének kis csomagot adott át, amelyben 16,000.000 korona értékű részvények és értékpapírok voltak. Singer vagyontát százmillióra becsülik, amit szerencsés építkezési és vasipari

vállalkozásaival szerzett. Most visszavonult az üzleti élettől, de azért nem tett úgy, mint Lear király, mert megtartott magának annyit a vagyonából, hogy nem fog a gyermekeire szorulni, mert a megmaradt 36,000.000 koronácskából még szépen megélhet.

Vidéki történet. Az egyik soproni lap szerkesztőségébe, a hetivásár után egy falusi menyecske állított be. Először körülnéz, azután illedelmes köszöntés után végre is megkérdezi:

— Ugy-e tekintetős urak, itt csinálják az ujságot?
— Itt, menyecske. Aztán miért?
— Hát hogy kitőszik-e az embőrt az ujságba?
— Ki bizony, ha érdemes.
— Hát tögyék ki a mi bírónkat.
— Aztán mit csinált? Megvert tán valakit, vagy őt verték meg?
— Nem a', hanem hogy hát mönyecskézik a bíró.
— Hja lelkem, az már nem megy. Azt nem tehetjük ki az ujságba.

— Nem-e? Pedig megérdemli a beste lelke, hogy megszőrkesszék a tekintetős urak. Még ha fiatal vóna, de má' a hatvan felé jár a gaz lator. Talán mégis jó vóna kitőnni, tekintetős úr. Hígyje meg, mögérdemli.

— Jó, jó, lelkem. De tudja-e, hogy amit maga a bíróról mond, az rágalom. A rágalmazást pedig a törvény bünteti; ha mi ezt megírjuk, lelkem menyecske, magát ötven koronára is megbünteti a bíróság.

— Mit, hogy engem? — pattant fel a menyecske. — Már akkor ki ne tegyék a tekintetős urak.

Azzal már az ajtónál is volt. Nem állhatta meg azonban, hogy még egyszer vissza ne szóljon:

— De huncfutok is az urak. Még hogy én fizessek ötven koronát azért, mer' a bíró mönyecskézik.

KÉPEINKHEZ.

Szünet közben. Előadás közben öt-tíz pernyi szünet tartását rendeli el a törvény minden tanóra után. Ezt az időt használják ki a felsőbb leányiskola növendékei, akiknek dévajkodását ábrázolja mai szép képünk.

Képek a magyar telepes községekből. Megint kaptunk néhány szép képet a magyar telepes községekből, amelyek fölvirágzása annyira szívén fekszik Darányi földművelési miniszternek. Mai képeink ezek: A karai juhnyáj. A mezőalbsi tanyai iskola. Peőcz János szállása szélesmezői telepen. Szántás a felsődet-rehemi kincstári birtokon.

Előfizetési felhívás!

Október hó elsején új előfizetést nyitunk a **Független Ujság**-ra.

A „**Független Ujság**“ tizennégy esztendő óta a magyar népnek,

a földművelő- és kisiparos-osztálynak

őszinte barátja, jóakarója, tanácsadója.

Hetenként beszámol az olvasónak mindarról, ami az édes hazában és kint a nagy világban történik.

A gazdasági haladásnak, a szövetségi mozgalmaknak, a kisemberek boldogulásának

a „**Független Ujság**“

az egyedüli ujságja és szóvivője a magyar sajtóban.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“.

Amellett, hogy a **Független Ujság** tájékoztatja a gazdát, kisiparost mindarról, ami őt érdekli; „Mulattató“ rovatában elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő olvasmányokat közöl hétről-hétre.

Egyszóval: a „**Független Ujság**“ a magyar nép őszinte barátja, tanácsadója, melyet elismert magyar írók szeretettel írnak a magyar nép számára. A „**Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv**“ című karácsonyi ajándékunkat, amely kiváló írók tollából számos tanulságos és hasznos cikket, képekkel ellátva tartalmaz, mindazok megkapják, kik legalább félévre előfizetőink sorába lépnek.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „**Független Ujság**“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiúi tisztelettel a

„**FÜGGETLEN UJSÁG**“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908 szeptember 23.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1'24—1'40 K., helybeli borjúhús 1'28—1'32 K., sertésbús 1'20—1'30 K., szalonna füstölt 1'36—1'44 K., szalonna, olvasztani való 1'26—1'28 K., háj 1'36—1'40 K., sertészsír 1'44—1'48 K. — **Füstöltbús:** (vidéki) kg.-ja 1'50—1'60 K., hazai sonka 1'80—2'— K. szalámi 3'20—4'— K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 1'20—1'80 K., sütni való csirke 2'40—2'80 K., kacsza, hizott 4'—5'— K., lud. hizott 10'—14'— K., pulyka, hizott ———— K. páronkint. Vágott hizott liba 1'36—1'40 K., vágott hizott kappan, kacsza és pulyka 1'80—2'— K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Arak métermázsánként értendő). Buza 21'—23'40 K. Rózsa 18'70 K-tól — K-ig. Árpa 16'60 K-tól — K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 14'40—16'20 K. Tengeri 15'70— K. **Teavaj:** (centrifugált) 1'80—2'20 K., főzővaj 1'40—1'70 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 10—20 fillér.

Tojás: bácskai 88'—90'— K., erdélyi apróbb áru 86—88 K. ládánként (1440 drb). Apadt — K., meszes — K.

Zöldsgéfélek: Burgonya (vagonárú) sárga 7'—8'— K., rózsás új 6'60—7'— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7

K. 34'— 33'40 32'80 32'— 31'40 31'— 30'— 27'60 —

Takarmányvásár. Réti széna 7'60—9'60, muhar 8'80—10'— zsup-szalma 6'40—7'—, alomszalma 6'—6'20 K.

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“ szerkesztésére felügyel:

zsitvabesenyői Rubinek Gyula,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Pályázati hirdetések.

VIII. pótlék életbeléptetése a nemzetközi személy- és podgyász-díjszabáshoz.

A Magyar Királyi Államvasutak igazgatóságától vett értésítés szerint az 1905. évi június hó 1-től érvényes nemzetközi személy- és podgyász díjszabáshoz folyó évi október hó 1-én VIII. pótlék lép életbe, mely nevezett igazgatóság díjszabás-elárúsító irodájában (VI., Csengery-utca 33. sz.) husz fillerért kapható.

Budapest, 1908. szeptember hó 10-én.

Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága.

Pályázati hirdetés.

A Magyar Királyi Államvasutak Nagykároly állomásán 1909. évi március hó 31-én a vasuti vendéglő bérlete lejár, ugyanazon időponttól számítandó öt évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel és „Ajánlat a Magyar Királyi Államvasutak Nagykároly állomásán levő vendéglői üzlet bérletére“ felíráttal ellátott nemkülönb a kellő okmányokkal felszerelt borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1908. évi október hó 1-én déli 12 óráig a Magyar Királyi Államvasutak debreceni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján tértivevénnyel nyújtandók be. Ugyanazon időpontig bánatpénzül háromszáz korona készpénzben küldendő be, — függetlenül az ajánlattól — a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetés számára való hivatkozással. A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi és kereskedelmi) osztályában (Tiszapalota II. em. 10. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-tól d. u. 2-óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A Magyar Királyi Államvasutak fenntartják maguknak azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára, szabadon választhassanak.

A vendéglőhelyiségek közül az I—II. oszt. étterem fűtése és

világításáról a vendéglős saját költségén köteles gondoskodni, míg a III. oszt. váró és étterem világítási és fűtési költségeit fele részben a vasutintézet, fele részben pedig a vendéglős viseli.

Az ajánlat feletti döntés határidejéül a pályázati határidő lejártától számítva nyolc hét tűzetik ki.

Kelt Debrecen, 1908. szeptember hó.

Az üzletvezetőség.

Mérnökök figyelmébe.

A Magyar Királyi Államvasutak vidéki üzletvezetőségeinél több mérnöki állás fog közelebb betöltetni.

Ez állásokra olyan okleveles mérnökök pályázhatnak, akik 35 évesnél nem idősebbek, tényleges katonakötelezettségüknek eleget tettek vagy az alól felmentettek, kifogástalan erkölcsi magaviseletűek és mindennemű vasuti szolgálatra alkalmas voltakát valamely Magyar Királyi Államvasuti pályaorvos által kiállított orvosi bizonyítvánnyal igazolják.

Az első alkalmazás ideiglenes minőségben havi díjazással történik és megfelelő szolgálattevés esetén az illetők később a Magyar Királyi Államvasuti tisztviselőkre nézve megállapított A) táblázat VIII. fizetési osztályának 3-ik fizetési fokozatába végleges minőségű mérnökökké neveztetnek ki.

A folyamodványok csak az igazgatóság segédhivatalánál, Andrássy út 75. nyújtandók be.

Minden folyamodványhoz mellékelni kell:

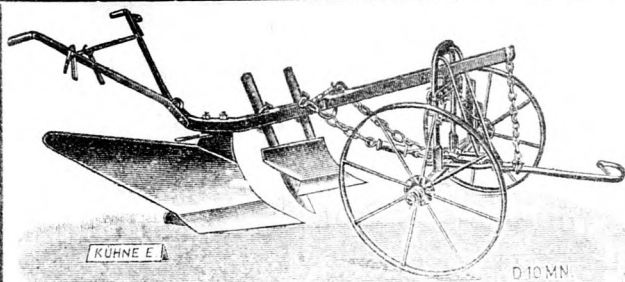
1. a keresztlevelet vagy születési anyakönyvi kivonatot;
2. a mérnöki oklevelet vagy annak hitelesített másolatát;
3. a véderőhöz való viszonyt igazoló okmányt;
4. kifogástalan erkölcsi magaviseletet igazoló és
5. a MÁV. pályaorvosi bizonyítványt.

Budapest, 1908 szeptember hó.

Az igazgatóság.

== A „Független Ujság“-ra fizessünk elő mielőbb, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapest, Üllői-ut 25.

„Mosoni Drill“ sorvetőgépeket,
borsajtókat stb. szállít:

„KUHNE“

mezőgazdasági gépgyár r.-t.

MOSONBAN.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a.

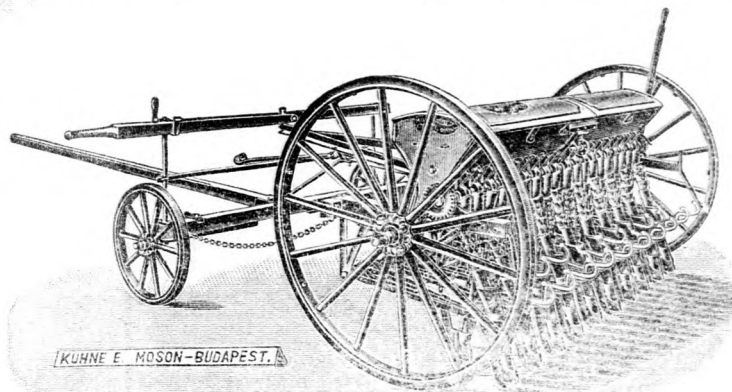
== AZ ŐSZI IDÉNYRE

mindennemű talajmivelőeszközöket:

„Bippart“ altalajekéket

„Tornadó“ kukoriczaszárítógépeket

és egyéb takarmánykészítőgépeket

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek idei második sorozata folyó évi szeptember
30-án veszi kezdetét.

Az aukcziókra felkötött és „Gyapjuárverések Magyar
Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpálya-
udvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes
vonalain tetemes díjkedvezményben; valamint ingyen
raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és
mindennemű felvilágosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**

Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor-utcza 12. sz.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznkografiai műintézete
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.40. — kor.
Tartalékok	-----	764.760.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.

1901. évi fölség	-----	90.349. — kor.
1902. évi fölség	-----	59.782.28 kor.
1903. évi fölség	-----	109.931.73 kor.
1904. évi fölség	-----	72.438.28 kor.
1905. évi fölség	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölség	-----	39.243.65 kor.

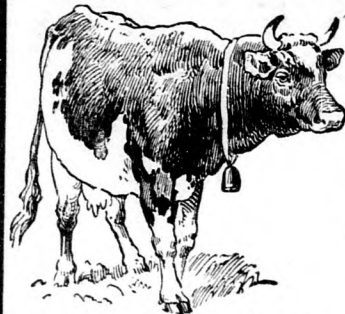
**Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle módok szerint.**

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi fizetfeleslegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizetfelesleg közgyűléssel határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatéri-
tést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os
díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítot-
tak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesítet-
tek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban
készséggel szolgál az igazgatóság.

1900. évi párisi világkiállításon „GRAND PRIX“.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

Diätetikus szer lovak, szarvasmar-
hák és juhok részére. Egy doboz
ára 70 fillér.

Több mint 50 éve használatban
van a legtöbb istállóban étvágy-
hiány, rossz emésztés gyógyítá-
sára, a tej javítására és a tejelé-
kenység fokozására.

**KWIZDA-féle
korneuburgi marhatáppor**

csak ezen
védjeggyel
valódi.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza, Budapest, VI.,
Király-utcza 12. és Andrássy-út 26. szá u.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent

képek lemezeit

(kliséket) olcsón kölcsön adja,
esetleg eladja a

„FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatala,
BUDAPEST, IX ker., Üllői-út 25. sz.

**Alfa-Separator
Részv.-Társaság**

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1908. évi mintájú Alfa-
Separatorok a jelenkor legtekélyesebb
főlözőgépei. Nagy és kiváló munkabírás
mellett bámulatos könnyen járnak.

**Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.**